Həkvərdof, A.:

Ac hariflər.

Baku 1927

Fai
26085

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881850357-19

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881850357-19

A. HƏKVƏRDOF.

Fa: 26085

AC HƏRIFLƏR

20 Kəpiq

AZƏRNƏƷR

Baqı. —1927

Fa: 26085

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881850357-19

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881850357-19

A. b. HƏKVERDIJEF.

1930/221

AC HƏRIFLƏR

(Məzhəqə bir məclisdə)

1—3 bin.

Bibliothek
Deutschen
Morgenländischen
Gesellschaft

Fai 26085

AZƏRNƏ3R

Baqւ—1927

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881850357-19

Baз mətbyat mudirliqi № 4814.
Tiraz 3.000
Kasıɱ Ismailof quçəsi, № 2
AZƏRNƏƷR mətbəəsi Baqı—1927

Bibliothek der
Deutschen
Morgenländischen
Gesellschaft.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881850357-19

Ə З X A S.

1. **Həsən**—qababçı.
2. **Zərb-Əli**—зaqird.
3. **Ibrahim—bəq** – çinovniq.
4. Husejn } –artistlər.
5. **Vəli** }
6. **Mirzə-Mahmyd**—„Iftra“ gəzetəsinin muhərriri.
7. **Səlman** }—iqi joldaз.
8. **Sulejman** }
9. **Lətif** }
10. **Səməd** }—konaklar.
11. **Əhməd** }
12. **R i z a** }

Əhvalat qeçir qababçı Həsənin duqanında; bizim əsrimizdə.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881850357-19

Birinci məclis.

Qababçı Həsənin duqəni. Beз dənə kırmızı sufrə ilə ertulmuз istollar kojylyb: iqisi mukabildə, iqisi dalda, biri ortada, duqanın iqi kapısı var: biri ortadan quçə kapısı, və sag tərəfdən mətb'ə kapısı, mukabildə sag tərəfdə kojylmyз istolyn dalında juzu camahata tərəf Ibrahim bəq əqləзib. Dal istolların birində Lətif və Səməd və ortalıkda Riza əqləзiblər. Hamı çərəq jeməjə məзgyldyrlar. Mətbəxdən dəhrə-təxtə səsi qəlir.

Ibrahim bəq—(kaзık ilə sy зiзəsini dequr,) Qababçı! qababçı!...

Zərb-Əli.—(qəlir) Nə byjryrsan?

Ibrahim bəq—Xazejni byraja çagır.

Zərbə-Əli—Xazejin dolma buqur nə kyllygyn var byjyr!

Ibrahim bəq—qet xazejni çagır dejirəm sənə xazejni. çagır fizyl milləti fizyl! Cəld ol suruq (Zərbəli qedir.)

Həsən—(daxıl olyr). Bəq nə byjyryrdyn?

Ibrahim bəq—Jaxına qəl qerum (Həsən jaxına qəlir) nə olyb qənə kaз kabagını tyrзadıbsan?

Həsən—Həç, helə-belə, bazarın qasadlıgı ovkatımı təlx ejləjib.

Ibrahim-bəq—Ah, mən də dəjirəm qerəsən nə olyb

adam da dunja malı uçun urəƣini kısarmı, bir ƣun mədaxil çok olar, bir ƣun az olar nə lazım urəƣ kısmak. Məsəla mən dunən aldıgım məvacibi kəpiƣinədəq ydyzmyзam, heç əsla vecimə dəƣil.

Həsən — Onda ƣɵrunur, by ƣundə bizim hesabı çəqmijəcəqsən.

Ibrahim—Hesabın byra nə dəxli var.
Mən sənə neçə borclyjam?

Həsən—By saat (çagırır)a ƣədə Zərb-Əli! Zərb-Əli!

Zərb-Əli—Bəli!

Həsən—Çɵrtƣəni byra ƣətir! tez! (Zərb-Əli çok çirqli çɵrtƣə ƣətirib verir, ƣenə ƣedir).

Qeçmiзdən kalıb iqi manat altı зahı uç kəpiq, by ƣunqu də iqi əbbası. Cumlətanı ejlijir iqi manat on dɵrt зahı uç kəpiq

Ibrahim bəƣ—Iqi manat on dɵrt зahi uç kəpiq jəni iqi manat jetmiз uç kəpiq.

Həsən—Bəli iqi manat jetmiз uç kəpiq!

Ibrahim bəƣ—Çok ƣɵzəl! nə azımıз mən çok bilirdim! iqi manat jetmiз uç kəpiq!

A qiзi allah bərəqət versin musəlman aзpaz xanasına karının dojynca jijirsən ɵzu də ycyz, o ƣun bir nəfər joldaзım məni restorana konak aparmıзdı kyzy əti istədim, bir parça ƣətirdi heç jarım ƣirvənqə olmazdı. Kijməti neçə? manat jarım. Dedim: aj na insaf yзagı, məƣər sizin allhınız joxdyr, bizim jerlərdə manat jarıma bir butɵj kyzy almak olar. Dejir qi: bəs nə bilim icarəjə bir belə verirəm, məvacib bir belə, tustu pyly bir belə; cəhənnəmə ver ƣora ver, allah bərəqət versin. Həsən dajının restoranına.

Hesabın nə ejlədi?

Həsən—Iqi manat jetmiз uç kəpiq.

Ibrahim—Çok qөzəl (əlini зalvar cibinə salıb əvvəl sag tərəfə, sonra sol tərəfə, axırda koltyk cibinə salıb papros kytyny çıkardıb içindən bir papsos çıkarır) bir spiçka ver.

Həsən—(çagırır). A qədə Zərb-Əli!

Zərb-Əli—(mətbəxdən) Bəli!

Həsən—Çor bəli, zəhirmar bəli, vərəm bəli! spiçka qətir (Zərb-Əli spiçka əvəzinə maзada od qətirir).

Ibrahim bəq—(jandırıb ajaga kalxır). Iqi manat jetmiз uç kəpiq, xyb sabah çatar.

Həsən—A baзına dөnum necə çatar? Ajın iqirmisinə və'də kojmyзdyn, ajın iqirmisi də dunən qeçdi, qəlmədin, by qun də belə dejirsən, axır mən də jazıgam!

Ibrahim bəq- lazıgam dejəndə mənim iqi manat jetmiз uç kəpiqimə mөhtac dəqilsən. Adamsan dejirəm sabah çatar.

Həsən- Bəq dogrysy qərəq by qun vərəsən, sabaha qөzlujə bilmijəcəjəm.

Ibrahim bəq- Qөzlujə bilmijəcəqsən qөzləmə! jerdən çıxardım pyly, adamsan sənə dedim qi olan pylymy ydyzmyзam.

Həsən- Aj bəq bəlqə sabah da vermədin necə olsyn?

Ibrahim bəq-Necə olsyn! Sabah olmasın iqi qundən sonra olsyn; beз qundən sonra olsyn, qələn həftə olsyn, jemijəcəqəm sənin iqi manat jetmiз uç kəpiqini (kapija tərəf qedir)

Həsən-(ony kabaklıjır)
Bəq allahı arada qөr məni incitmə.

Ibrahim bəq—Aqiзi çəqil qanara qərum a! Səninlə jymyзak danıзdıkca azarsan (itəlijib tez kapıdan çıkır)

Həsən—(onyn dalınca)

Aj bəq! Aj bəq! (kajıdır, juzunu dytyr sajır çərəq jijənlərə)

Byda beq! kojasan axзamadəq papagın əqri kojyb, çəqməsini cırıldada—cırıldada kınjaz qibi qəzə cibindədə bir kəpiq kara pyl jox! adam ilə də ejlə danıзır qyja Babaxan sərdarın oglydyr! Apar! istəmədim o iqi manat jetmiз uç kəpiqi, o da sənin allahın min bir balası da!

Adını da ytanmır bəq kojyr. (Mirzə Məhmyd daxil olyr)

Mirzə byjyrqilən! Nə jijəcəqsən (jer qəstərir)

Mirzə-Mahmyd— (Əqləзir iзarə ijlə Iləsəni çagırıb javaзdan kylagıma dejir)

Mənim için deqilən jarım porsja katlet versinler.

Həsən—(ycadan)

A qədə Zərb-əli! (Mirzə Mahmyd iзare edir qi kıзkırmasın).

Zərb-əli—(Mətbəxdən) Bəli!

Həsən —(ycadan)

Mirzə Mamyd için jarım pors katlet qətir!

Zərb-əli—(Mətbəxdən) By saət! (boзkab çərəq qətirib kojyr)

Lətif—(Boзkabı dəqur. Zərb-əli oraja tərəf qedir. Həsən mətbəxə qedir)

Zərbəli! Koçak oglan, qəlsənə bənə bir manat borc verəsən зənbə qunu, sənə bir manat altı зahi verim!

Zərbəli—Baз ustə; ozumdə joxdyr, qedim xozejindən alıм (qedir) sonra katlet qətirib Mirzə Mahmydyn kabagına kojyr, manatı da aparıb Lətifə verir) Byjyr!
Lətif—(pyly alır) Çox sag ol (çagırır) Həsən dajı!
Həsən—(Mətbəxdən) Bəli by saət (daxil olyb.) Nə byjyryrsan?
Lətif—Neçə vərəcəqiq?
Həsən—Zərbəli! agalara nə veribsən!
Zərbəli—Bir dənə piti. On dənə lulə qabab.
Həsən—Piti, iqi abbası, lulə qabab da bir abbası, cəmi uç abbası.
Lətif—Al (manatı verir)
Həsən—(Pyly alıb artıgını kajtarır) By da sizin iqi abbasınız allah bərəqət versin.
Lətif və Səməd—Xuda-hafiz (qedirlər)
Həsən—Muзərrəf ejlədiniz qөz ustə qəldiniz.
(Husejn Vəli daxil olyrlar, iqisi də Həsənə jaxınlaзıb kylagına sөz dejirlər)
Həsən (ycadan) xejr.xejr! Əstəgfurylla, mən... əlhəmdulla өzum musəlman byra da musəlman aзpaz xanası mən ejlə зejləri byrada saxlıjamı bilərəm? Kijamətdə mən nə cavab verərəm?
Husejn—Mən өlum mumqun isə duzəlt, joxsa biz artist babajık, onsyz bir tiqə çөrəq jijə bilməriq.
Həsən—Ərz ejlijirəm qi tapılmaz.
Vəli—(Husejnə) A qiзi nahak jerə nə baзını agrıdırsan, qөrursən vermir, qəl qedəq restoranların birisində kajdasınca karnımızı dojyzdyrak, mən dedim mənfəəti musəlmana verim. Nijə karadovoj dal kapıdan mitbəxə qirəndə tapılar, artist qələndə tapılmaz? Qəl bəri qedəq! (istijirlər qetsinlər).

Iləsən—Bir qeri kajıdın (Husejn Vəli kajıdırlar) təvəkku edirəm bir adam bilməsin joxsa aksız qələr duqanını.

Vəli və Həsən—By nə səzdur, biz məqər зipijonyk? qəqundən baglar.

Iləsən—Onda byjyryn mitbəxə (Ilusejn və Vəli mitbəxə qedirlər)

Mirzə Mahmyd— (Onları səslijir) Cənab artistlər!

Vəli—**Mirzə Mahmyd**, byrada imiзsən? bagıзla sənin canın uçun qərmədiq,

Mirzə Mahmyd-artistin e'tibarı belədir;ehtjacı olanda adamı qecə qunduz axtarar, olmyjan da aragı təq içərlər, Ejbi joxdyr mən də by həftə gəzetədə sizin baзınıza bir ojyn açım qi birdə səhnə adı eзidəndə qəzləriniz xortdamıз əlunun qəzlərinə oxзasın. Ejbi joxdyr!

Husəjn və **Vəli**—A qiзi sən allah ojyn bazlık ejləmə, sən ələsən qərmədim; qəl bəri (dartıb ony da mitbəxə aparırlar)

(Əhməd daxil olyr)

Riza—De qəl çıxda! qəzləməqdən səni tənqə qəldim qi; bydyr jarım sahatdır naharı kyrtarmıзam dyra bilmirəm.

Əhməd— (əqləзir) Çok danıзma, nəqəri çagır.

Riza— (jymryk ilə istoly dəqur. Zərb-Əli qəlir) qər Aga nə istijir, qətir (Əhmədə) nə jejəcəqsən?

Əhməd—Heç zad jemijəcəqəm; by saət nahar ejləmiзəm, əqər olsa bir istəqan kəhvə içərəm.

Zərbəli—kəhvə joxdyr, jaxзı, təzə dəmlənmiз Papof çajımız var.

Əhməd—Bir istiqan təq qətir, açık ejlə, əzu də diзləmə.

Zərbəli—Baз ustə (ɋedir)

Nusejn. Vəli, Mirzə Mahmyd kajıdırlar hərəsinin əlində bir parça çɵrəq və bir kədər penir Mirzə Mahmyd taxtın uzəridə əɋləзir. Husejn Vəli, bir ɵzɋə istolda Zərb-əli bir istəqan çaj ɋətirib Əhmədə verib sonra ɋedir Husejn ilə Vəlijə)

Zərb-Əli—Nə byjyracaksınız?

Husejn—Nəjin var?

(danıзık əsnasında səlman ahəstə daxil olyr kapının ag-zında dajanıb karnını avıclıja-avıclıja ojan byjana baxır sonra ɋəlib kabakda sag tərəfdə kojylmyз istolyn janında otyryr)

Zərb-Əli—Jaxзı lətif piti var, quftə boz baз var qəllə paça var, katlet var.

Husejn—Mənim için qəllə paça ɋətir.

Vəli—Mənim için də.

Zərb-Əli—Baз ustə (ɋedir)

Sulejman—(Səlman qibi Sulejman daxil olyr və Səlmanın janında otyryr)

A balam sən Səlman dəɋilsən?

Səlman –Dajan, pəs sən də Sulejman dəɋilsən?

Sulejman—Aj sənə kyrban olym a Səlman by neçə ildir haradasan? bircə ɋəl ɵpuзəq! (kycaklaзıb ɵpuзurlər)

Səlman—Bir əɋləз ɋɵrəq (jymrykı ilə istoly dɵjur)

Zərb-Əli—(mitbəxdən) by saət! (daxil olyb iqi kab qəllə pa-ça Husejn ilə Vəlijə verir, sonra Səlman ilə Sulejmanın janına ɋəlir)

Səlman—Iqi dənə piti ɋətir.

Zərbəli—Baз ustə (ɋədir)

Səlman—(Sulejmana) Bircə de ɋɵrum by neçə ildə harada ijdin? heç səndən bir xəbər ɋəlmirdi?

Sulejman—Sibirdə dəmir jol podratına ɋirmiзdim, bir

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881850357-19

neçə il jaxзı kazandım. Axırda işim əqdi əlimdə olanın hamısı çıxdı, ancak bir jol xərci duzəldib vətənə kajıtmıзam. Sən harda idin, nə iзdəsən? (Zərbəli pitiləri qətirib kojyr)

Səlman—Çөrəqimizi jejəq qədəq зəhər bagına. Mənim kəzavu-kədərim çox yzyndyr orada nəkl edərəm (jijirlər ahəstə sohbət edirlər)

Mirzə Mahmyd—(hirsli kalxıb istoly bərq dөqur) qababçı qababçı

Zərb-Əli— (daxil olyr) Nə byjryrsan?

Mirzə Mahmyd—By saət xazejnini byraja qөndər (Zərbəli çıxır)

Həsən - (daxil olyr) A Mirzə nə olyb belə kıзkırısan?

Mirzə Mahmyd — Nə olacak jaxına qəl (Həsən qəlir) by nədir?

Həsən Bir зej dəqil ətin damarıdır.

Mirzə Mahmyd — Durust bax by damardır ja qi sıçan kyjrygy?

Sən məni nə hisab ejlijirsən? İndi mən duзunurəm qi əhalı arasında qun-qundən intiзarı artan tayny, vəbanın jatalagın və sajır əmrazmisrijjənin səbəbi nədir hamısına bais sənin aзxanan təq mənbə'lərdir.

Həsən – (juzunu konaklara dytyr)

A sizə kyrban olym, bircə məni baзa salın qөrum by nə dejir, itəm əqər bynyn bir sөzunu anlıjıramsa.

Mirzə Mahmyd — Əlbəttə anlamazsan və anlamamagın da təbiidir; siz lokantaçılar fəkət өz mənafei-зəxsijjənizi tə'kib etməqdəsiniz. Odyr qi mənafeinizə zidd olan bəjanatı anlamırsınız sən məni tanıjırsan ja jox?

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881850357-19

Həsən—necə tanımıram; Mirzə Mahmydsan də!

Mirzə Mahmyd — Bəli Mirzə Mahmydam necə Mirzə Mahmyd?

„Iftira“ cərijdəsinin məзhyr muhərriri. Mən əlbəttə qərəq ɵz hifz sihəti için mukəjjid olanları muttəli’ edim. Iзtə səbah „iftara“nın əvvəlinci səhifəsində juz sətirdən ibarət by sərlɵvhəli məkaləni okyjarsan „Təxrib mə’də--haj-i-xəlajik, jaxyd kotlet içində sıçan kyjrygy“ o məkaləni oxyjanlar hamısı belə məbdə-i-əmrazdən əlbətdə içtinab edərlər.

Həsən — Aj Mirzə, allahı səvərsən qasıb adamam mənim evimi jıxma jediqin nahar da ana sutu qimi həlalın olsyn.

Mirzə Mahmyd — Nə dədin? Sən mənim məsləqimi bir nahara satın almak istəjirsən?

Mən sənə o ixtijarı heç və’də verməràm.

Həsən—(Artistlərə) Aj agalar. Siz allah byny bir tor qɵrun rəhmə qətirə bilərsinizmi?

Husejn—Həsən dajı byraja qəl (qənarə çəqir) qɵr bir iqi manatın varmı ver agzı jymylsyn həkikət qedib gəzetədə jazsa qərəq duqanını baglıjasan.

Həsən—Vallah bir manat pylym var.

Husejn—Hər nədir ver kəbyl ejlər.

Həsən—(qedib Mirzə Mahmydyn avcına bir manat basır) Mirzə təvəkki’ edirəm byny da paprysa verəsən! altı baз qulfətim var mənim evimi jıkma.

Mirzə Mahmyd—(pyly atır) Xam xijal etmə əzizim! Sən byny bil qi gəzetə muhərriri, ələlxusys „Iftira“

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881850357-19

cəridəsinin muhərriri heç və'də ɵz əkijdəsini və məsləqini cijfeji dunjajə satmaz...

Vəli—(manatь ƣɵturub verir Mirzə Mahmyda) A qiʒi fizyllyk nə lazьmdьr juz sətir jazьb bir manat alacaksan by sənin bir manatьn nahar da muftə duʒdu daha nə istijirsən?

Həsən—(Səlman ilə Sulejmana) Aj agalar siz allah siz də təvəkke' edin bəlqə bənə rəhmi ƣələ (Səlman, Sulejman artistlər Mirzə Mahmydy əhatə edirlər).

Riza—(Əhmədə) Aralьk karьʒьk iqən mən əqilim sən otyr byra da.

Əhməd—Əqil ejbi jokdyr (Riza ƣedir)

Mirzə Mahmyd—By dəf'ə səni by ʒəxslərə bagьʒladьm byndan sonra təbəxlərə durust dikkət edərsən (ƣedir).

Həsən—Baʒ ustə, can ustə. Ʒuqur allaha bir manat pyl jarьm pors katlet ilə kyrtarardьm (konaklar kajьdьb jerlərində əƣləʒirlər)

Həsən—(istiqan dɵƣur Həsən ona tərəf ƣəlir) al (pyl verir).

Həsən—(pyla baxьr) Nə verirsən?

Əhməd—Nə verəcəƣəm? Bir istiqan diʒləmə çaj içmiʒəm ejlər bir kəpiq, kəpiƣini al.

Həsən—Pəs joldaʒьn jijən naharьn pyly necə olsyn?

Əhməd—Mən nə bilim necə olsyn?
Ona da qi mən borcly dəƣiləm.
Bir istiqan çaj içmiʒəm borclyjam pylyny verəm.

Həsən—Pəs joldaʒьn necə olydy?

Əhməd—Çьxdь dedi by saət kajьdьram.
Kajьdar pylyny alarsan (ƣədir).

Həsən—(çagьrьr) Zərb-Əli! Zərb-Əli! (Zərb Əli daxьl olyr)

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881850357-19

A qədə qor ogly qor konak dyryr qedir xəbərim nijə olmyr?

Bir çɩk qər byrada çərəq jijən necə oldy. Cəld! (Zərb Əli çɩxɩr) Aj camaat by qunqu qun mən nə qunah ejləmizəm, qim bənə karkɩjɩb? Çərəq jijən kaçɩr, çərəq jijən kaçɩr adlarɩnɩ aga kojyblar, hamɩsɩ ƶyliqdirlər ƶyliq! (Zərb Əli qəlir). Necə oldy!

Zərb Əli—Ysta, qetdim jolda ətəqlədim bir kapaz vyrdy jɩxɩldɩm mən dyrynca mindi qonqaja kaçdɩ.

Həsən—Jərə soxym səni karadovoj çagɩra bilmirdin? Jaxзɩ qet mətbəxə aj tamam olan qimi səni də iti kovan qimi kovacagam!

Qet (Həsən və Zərb-Əli mitbəxə qedirlər.)

Husejn—(Vəlijə) Jedin kyrtardɩn?

Vəli—Kyrtardɩm.

Husejn—De baзla qərəq.

Vəli—(əqsurur) A balam, sən də əzunə artist dejirsən?Sən juz il kankal otlɩjasan Mazandaransqinin bir dɩrnagɩjcan ola bilməzsən?

Husejn—Sən nə anlɩjɩrsan artist nəjə dejərlər? nə kədər eззəq zə'fəran pilovdan bir зej anlasa bir ejlə də sən anlarsan qi artist traqiq nədir.

Vəli—Mən anlamɩram? Mən əzum traqiq olmadɩm nə ola, mən baзɩmɩn tuqu sanɩ artistlər qərmuзəm sənin təq dəvr-əz-həzərat artistin juzunu çaja sysyz aparɩb sysyz kajtarram. Mazandaransqinin mukabilində sən heç bir milçəqdə dəqilsən onyn "Frans Fon-mor" rolynda atasɩnɩ bogmagɩ sənin cəmi ojnamagɩna dəqər.

Husejn—Odyr qi heç zad anlamьrsan da. Mən Mazandaransqi təq adam ilə səhnəjə çьkmagь ɵz adьma lajik bilmirəm bojnyn ardьndan dytyb ʒax damarь sьkmaga bogmak dejərlər? Odyr qi kьrk jaʒьn var hələ prostaksan.

Vəli Hirslənmə, lazьm dəɋil.

Husejn—Necə hirslənməjim? kanmьjьb danьʒьb bədənimə od kojyrsan Mazandaransqi də artisidir o da artisdir?

Həsən—(jaxьna ɋəlib) A baʒьnьza dɵnum sizə nə olyb dalaʒьrsьnьz?

Husejn—Heç bir adьnь artist kojan adamь daldan bogmaz adamь bax belə bogarlar (Həsənin bogazьndan japьʒьb bogyr).

Həsən—(kьʒkьrьr) A baʒьna dɵnum məni nijə ɵldurursən, aj bogyldym aj ɵldum kɵjmyjyn (jьxьlьr).

Husejn—(Vəlijə) Indi ɋɵrursənmi hejvan necə bogmak lazьmdьr qi „effekt“ olsyn. Şənin Mazandaransqin mənim əlimə sy tɵqməjə jaramaz.

Həsən—(Ajaga kalxьr) Aj canьm məni nijə ɵldurursunuz mən nə ɋunahьn sahibijəm?

Husejn—Bagьʒla Həsən dajь (uzundən ɵpur) artist qi kьzьʒdь daha ɋɵzləri jeri ɋɵɋu ɋɵrməz. Mən by hejvan joldaʒьma səhnədə adam bogmagьn kajdasьnь ɋɵstəririəm.

Həsən—Joldaʒьna tijatr kajdasь ɋɵstərirsən mənim bogazьmьn təksiri nədir? Bəlqə mən ɵləjdim.

Husejn—Ondan xatir-cəm ol; artist adamь ejlə bogmaz qi ɵlə, Mən ɵlum bagьʒla..... Ejlə səndən soryʒacagam Həsən daj'ь heç tijatroja ɋedibsən?

Həsən—By il azьndan juz dəf'ə.

Husejn—Afərin Həsən dajı!

Həsən—Ejlə qun olyb beз dəf'ə qetmiзəm

Husejn—Necə beз dəf'ə tijatroja bir qundə bir dəf'ə qedirlər duзəndə bir iqi dəf'ə qedirlər o da bajramda, zadda.

Həsən Mənim jerimə sən olsa idin qundə iqirmi beз dəf'ə qedərdin; allah evlərini jıxsın rys ojynçylarının; məndən kırk əlli manatlık jejinti aparmıзdılar, qedib qəlməqdən tənqə qəldim axırda bir on iqi manatım da kırıldı onlarda kaldı, dedim: atalarının əti olsyn, koj aparsınlar.

Husejn—Pəs heç tiatrın içinə qirmijibsən?

Həsən—Tiatrın içində mənim nə iзim var qasıb babajam mənim tiatrım helə by aзpaz xanamdır (qedir).

Vəli—Joxsa ez ojnamagın barəsində qababçı Həsən qimi bejuq bir tənkidçinin rəjini soryзmak istijirdin? Afərin sənin təq traqiq artistə.

Husejn—(qəjzli) Vəli, byna namısa sataзmak dejərlər. Artistin namısı hər namısa bənzəməz; mən byny kəbyl ejlijə bilmərəm.

Qərəq by saət byrada mənimlə dyelə çıkasan (tapanca çıkardır) by dunjada qərəq ja sən kalasan ja mən (Səlman ilə Sulejmana) kardaзlar byrada zəhmət çəqin siz byrada bizim sekyndantımız olyn (Vəlijə) tapancanı çıkart! (Səlman və Sulejman dyryb qəlirlər).

Vəli—Mənim əkidəmcə dyel həram bir əməldir mən hərama murtəqib ola bilmərəm.

Husejn—Pəs onda sən korxak tulqusən tulqunu də qərəq tulqu təq eldurməq. Al qəldı (havaja bir qulləatır).

Vəli—(kıзkırır) Aj musəlmanlar, kojmyjyn by qafər məni eldurdu! Aj haraj aj aman!

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881850357-19

Həsən—(Cəld çɩxɩr) A qiзilər nijə bir birinizi kɩrɩrsɩnɩz amandɩr allahdan korxyn byra kan təqməjin. A qədə Zərb Əli! Zərb Əli!

Zərb-Əli—Byradajam Xozəjin!

Həsən—A qədə tez ol, karadavoj çagɩr, cəld ol, juqur! (Zərb-Əli kapɩja tərəf qedir Husejn kabagɩnɩ qəsir).

Husejn—Kajɩt qeri, joksa səni iti əldurən qimi əldurrəm. (Zərb-Əli mitbəxə kaçɩr. Vəli isə „Aj haraj aj kojmyjyn dejə dejə dolanɩr, Husejn onyn dalɩnca axɩrda Vəli əzunu pəncərədən çələ atɩr).

Husejn—Mənim əlimdən sən haraja kaçɩb kyrtara biləcəqsən (dalɩnca pəncərədən atɩlɩr).

Həsən—A qiзilər qərursunuz? heç nahakdan biri-birini əldurub kanɩdəqəcəqdilər duqana,mən də duзəcəqdim iзə, qərəq il yzyny, iзimi qucumu, duqanɩmɩ ynydyb divana jol dəjəjdim. Jaxзɩ oldy rədd oldylar. Qəllə paçanɩn da pyly cəhənəmm; təq xətalarɩnɩ baзɩmdan savsɩnlar lap dəlijmiзlər qi! By ojyn bazlarɩn əlindən nələr çəqmiзəm, ony bir təq mən bilvirəm. Rys ojynçylarɩndan əlli manatɩn otyz səqqizini alɩnca anadan əmdiqim sut byrnymdan qəldi. By musəlman ojynbazlarɩ da olardan kalmazlar. Bynlarɩn hamɩsɩnɩ bir gəlibdən çɩkardɩblar. Gəribə də əzlərinə ad kojyblar: dejirlər biz ojyn baz dəqilq biz „arsɩz“ɩk. Heç belə ad olmaz. Arsɩz qi arsɩz. (qedir).

Səlman—Qetmijəq?

Sulejman – Naharɩ ejlədiq daha nə otyrak, dyr qedəq baga.

Səlman—Onda çagɩrak aзpazɩ, pylyny verəq (əlini cibinə salɩb)

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881850357-19

Sulejman—Nə kajrırsan? ejlə ʒej ola bilməz. Naharın pyly məndən çatacak.

Səlman-sənin canın için, əsla kəbylejləmərəm. Joxsa neçə illiq ajrılıgımdan sonra istijirsən aramıza inciqliq duʒsun? Səni mən ɋөɋdə axtarıdım jerdə əlimə duʒubsən. Mən qi səni bir dəfə konak etmijəcəɋəm nəjə lazımam.

Sulejman—By dəf'ə koj mən verim pyly. Sabah da mən sənə konak olaram.

Səlman—Mən sənin canına and içdim. andımı pozsam adam olmaram.

Sulejman—xyb sөzum joxdyr, təq sənin xatıran xoʒ olsyn verirsən ver.

Səlman—Bax belə sөjlə qi xoʒyma ɋələsən (ciblərini axtarır) Sulejman bir iʒ var axır... Sən .. өləsən heç belə jaman iʒə duʒməmiʒdim.

Sulejman—Nə olyb!

Səlman—Nə olacak, xəcalət çəqirəm deməjə, pyl qisəm evdə kalıb.

Suləjman—Bir dibli deɋilən pylym joxdyr. Sən өləsən mənim өzumdə diʒ kyrtlamaga bir gyryʒ tapılmaz.

Səlman—Pəs onda tədbir lazımdır (dyryb sulejmanın kylagına sөz dejib əɋləʒir jerində)

Sulejman—Çox ɋөzəl tədbirdir, heç belə tədbir olmaz (kabı deɋur)

Həsən— (daxil olyr) Nə byjrysynyz?

Sulejman—Neçə çatacak?(dyryr ajaga)

Həsən—Dөrt abbası (Sulejman əlini cibinə salır)

Səlman—(jaxına ɋəlir)- Heç mumqun dəɋil; naharın pyly məndən çatacak, Məʒədi, byraja ɋəl(Həsənin kolyndan dyryb səhnənin o baʒına aparır)

Suləjman—Qiʒinin sɵzu bir olar. Demiʒəm nahara konaksan, daпьʒma (ƣedib Həsənin kolyndan dytyb səhnənin o biri tərəfinə çəqir, orada cibini kyrdalьjьr, ƣyja pyl çьkartmak istijir)

Səlman—Sulejman, mən ɵlum by kədim hɵcətliƣindən əl ƣɵtur by nə xasijjətdir səndə (ƣəlib Həsənin kolyndan dytyb o biri tərəfə aparьr) bəri ƣəl!

Sulejman—Dejirəm kəbyl etmijəcəjəm inan! Joxsa aramьzda həkikət inciqliq olar (kolyndan dytyb Həsəni o baʒa aparьr) **byraja ƣəl!**

Həsən—A baʒьnьza dɵnum bynyn malijjəti dɵrt abbasьdьr hansьnьz verirsiniz verin daha məni nijə çakkal surutməsi ejlijirsiniz?

Səlman— (Həsənə) Məʒədi, biz iqi dostyk neçə ildir bir—birimizdən ajrьlmьʒьk heç sən də razь olmaƣilən ql dɵrt abbasьnьn ustundə bizim davamьz duʒsun.

Həsən—Allah ejləməsin dɵrt abbasь nə artьk ʒejdir qi onyn ustundə bir dava da salasьnьz, hər biriniz iqi abbasь verin kyrtarsьn ƣetsin.

Səlman—Onda olmyjacak. Sən ƣəl bir ʒeji kəbyl ejlə. Biz dəsmal ilə sənin ƣɵzlərini baglьjak hansьmьzь dytsan pyly o versin.

Həsən—Nə dejirəm təq sizin aranьza inciqliq duʒməsin (Həsənin qəmərindən dəstmalьnь alьb ƣɵzlərini baglьjьrlar, sonra kaçьrlar. Həsən iqi kollarьnь açьb axtarьr. By halda Zərbəli mitbəxdən çьkьb Həsənə tərəf ƣəlir)

Həsən— (Zərbəlini kycaklьjьr) A-ha! jaxʒь dytmyʒam (dəstmalь ƣɵzundən ƣɵturub Zərbəlinin baʒьna kapaz vyryr) Sən nə əl ajaga dolaʒьrsan, nadurust məl'yn! jol ilə duz ƣedə bilmirsən? Jə! (mat məbhyt o jan by jana baxьr)

Pərdə.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881850357-19

Fai 26085

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881850357-19

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881850357-19

D: Fai 26085

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881850357-19

ULB Halle 3/1
001 351 516

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881850357-19

A. HƏKVƏRDOF.

Fa. 26085

AC HƏRIFLƏR

20 Kəpiq

AZƏRNƏ3R
Baqı. —1927

Fa. 26085

Farbkarte #13
B.I.G.
Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881850357-19